

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101759

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамедова Ельза Рза кизи

2. Mamedova Elza Rza kizi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 075

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Маркетинг

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-06-2021

Спеціальність за освітою: Фінанси і кредит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.055.020

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 72.75.39

Тема дисертації:

1. Управління конкурентоспроможністю страхових компаній на ринку туристичних послуг.
2. Management of competitiveness of insurance companies on the market of travel services.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вдосконаленню теоретичних положень, розвитку методичного забезпечення і практичних рекомендацій до управління конкурентоспроможністю страхових компаній на ринку туристичних послуг. У першому розділі роботи систематизовано погляди науковців і проаналізовано літературні джерела щодо визначення понять «конкурентоспроможність», «управління конкурентоспроможністю», «туристичне страхування», за результатами яких обґрунтовано визначення поняття «управління конкурентоспроможністю страхових компаній на ринку туристичних послуг». Досліджено взаємозв'язок конкурентоспроможності з іншими поняттями теорії конкуренції, такими як

«конкурентоспроможність страхової послуги», «привабливість страхової послуги», «конкурентна перевага», «конкурентна позиція», «конкурентний потенціал» та «конкурентна стратегія». Встановлено, що підґрунтям для забезпечення конкурентоспроможності страхової компанії на ринку туристичних послуг є розробка зваженої конкурентної стратегії та наявність конкурентного потенціалу, а метою – досягнення цільових конкурентних позицій на ринку туристичних послуг. Запропоновано рекомендації щодо формування маркетингового механізму управління конкурентоспроможністю страхових компаній на ринку туристичних послуг на основі уточнення його суті та складу, а також визначення пріоритетних маркетингових інструментів шляхом виокремлення ключових компонент маркетинг-мікс моделей, що сприятиме комплексному врахуванню основних аспектів конкурентоспроможності в процесі її управління. Запропоновано склад кількісних та якісних показників за ключовими компонентами конкурентоспроможності страхових компаній на ринку туристичних послуг на основі аналізу літературних джерел. У другому розділі роботи запропоновано матрицю визначення конкурентних позицій страхових компаній на ринку туристичних послуг з осями «темпи приросту валових страхових премій з туристичного страхування» та «частка страхової компанії на ринку туристичних послуг». За ключовими компонентами конкурентоспроможності страхових компаній на ринку туристичних послуг в дисертації сформовано систему найбільш репрезентативних показників шляхом: відбору первісного складу показників на основі узагальнення літературних джерел; усунення високої функціональної залежності між показниками з використанням кореляційного аналізу; зменшення кількості коефіцієнтів за допомогою багатовимірної факторної аналізу – методу «головних компонент». На основі методу факторних навантажень за кожною компонентою конкурентоспроможності запропоновано моделі розрахунку узагальнюючих показників, а з використанням правила «трьох сигм» розроблено інтервальні шкали для розподілу цих показників на п'ять рівнів, що формує інструментарій виявлення дисбалансів або потенційних можливостей в окремих аспектах процесу управління конкурентоспроможністю страхових компаній на ринку туристичних послуг та дає можливість вчасно розробити обґрунтовані заходи щодо нейтралізації слабких місць та випередити конкурентів на ринку туристичних послуг. На основі побудови моделі багатofакторної лінійної регресії та застосування правила «трьох сигм» запропоновано методичний підхід до інтегрального оцінювання конкурентоспроможності страхових компаній на ринку туристичних послуг, який передбачає аналіз впливу запропонованої системи показників за ключовими компонентами конкурентоспроможності на динаміку зміни конкурентних позицій, що надало змогу визначити вагу кожної компоненти в узагальнюючому показнику та встановити якісні рівні конкурентоспроможності страховиків, що є аналітичним підґрунтям управління її станом у поточній та довгостроковій перспективі. З метою прогнозування зниження здатності страхових компаній протистояти конкурентам на ринку туристичних послуг та приймати рішення щодо необхідності зміни конкурентної стратегії в дисертації на основі проведення конвергентно-дивергентного аналізу та використання методу ланцюгів Маркова розвинуто методичні положення щодо визначення ймовірності зміни рівнів конкурентоспроможності страхових компаній на ринку туристичних послуг. У третьому розділі роботи узагальнено склад показників та запропоновано методичний підхід до ідентифікації стадій життєвого циклу страхових компаній на ринку туристичних послуг. Для вибору конкурентної стратегії страхових компаній на ринку туристичних послуг запропоновано використовувати матрицю, розроблену в системі координат «стадія життєвого циклу страхової компанії» та «рівень конкурентоспроможності». На основі побудови задачі багатолінійної оптимізації сформовано модель оптимізації частки страхової компанії на ринку туристичних послуг. Практична цінність окремих результатів підтверджуються їх упровадженням у діяльність страхової компанії ПРАТ «Промислово-страхова компанія» (№ 103 від 05.10.2020 р.), туристичного агентства ТОВ «Найс Тревел» (№ 114-1 від 25.11.2020 р.) та використанням у навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця (№ 20/86-38-196/1 від 28.12.2020 р.).

2. The thesis is devoted to the improvement of theoretical provisions, development of methodological support and practical recommendations for managing the competitiveness of insurance companies on the market of travel services. The first section of the paper systematizes the views of scientists and analyzes the literature on the definition of "competitiveness", "competitiveness management", "travel insurance", the results of which

substantiate the definition of "management of competitiveness of insurance companies on the market of travel services". It was investigated the relation between competitiveness and other concepts of competition theory, such as "the competitiveness of insurance services (products)", "the attractiveness of insurance services (products)", "competitive advantage", "competitive position", "competitive potential" and "competitive strategy". It is established that the basis for ensuring the competitiveness of the insurance company on the market of travel services is the development of a balanced competitive strategy and the availability of competitive potential, the goal is to achieve targeted competitive positions on the market of travel services. It was developed recommendations for the formation of a marketing mechanism for managing the competitiveness of insurance companies on the market of travel services based on clarifying its essence and composition, as well as identifying priority marketing tools by identifying key components of marketing mix models, which will allow to take into account the main aspects of competitiveness in its management. The composition of quantitative and qualitative indicators on key components of competitiveness of insurance companies in the market of tourist services on the basis of the analysis of literature sources is offered. The second section of the paper proposes a matrix for determining the competitive positions of insurance companies on market of travel services with the axes of growth of gross travel insurance premiums and the share of the insurance company on the travel services market. According to the key components of the competitiveness of insurance companies on the market of travel services the system of the most representative indicators is formed by: selection of the initial list of indicators on the basis of generalization of literary sources; elimination of high functional dependence between indicators using correlation analysis; reducing the number of coefficients using multidimensional factor analysis – the method of principal components. Based on the factor load method for each component of competitiveness, models for calculating integrated indicators were proposed, and with using of the three-sigma rule interval scales were developed to divide these indicators into five levels, which forms tools for identifying imbalances or potential opportunities in certain aspects of insurance competitiveness management on the market of travel services, which makes it possible to develop in a timely manner reasonable measures to neutralize weaknesses and stay ahead of competitors on the market of travel services. Based on the model of multifactor linear regression and application of three-sigma rule, a methodical approach to integrated assessment of competitiveness of insurance companies on the travel services market was proposed, which provides analysis of the impact of the proposed system of indicators on key components of competitiveness on the dynamics of competitive positions and allows to identify the weight of each component in the integrated indicator and to establish qualitative levels of competitiveness of insurers, which is an analytical basis for managing its condition in the current and long-term perspective. In order to predict the decrease in the ability of insurance companies to compete with competitors on the market of travel services and identify the need to change the competitive strategy it was developed methodological provisions to determine the probability of changes in the levels of competitiveness of insurance companies in the market of travel services based on convergent-divergent analysis and the use of the Markov chain method, which take into account the key components of competitiveness in its integrated assessment. The third section summarizes the composition of indicators and proposes a methodical approach to identifying the stages of the life cycle of insurance companies on the travel services market. Based on the construction of the multi-line optimization problem, a model of optimization of the insurance company's share in the market of tourist services is formed. The practical value of individual results is confirmed by their introduction into the activities of the insurance company PJSC "Industrial Insurance Company" (№ 103 from 05.10.2020), travel agency LLC "Nice Travel" (№ 114-1 from 25.11.2020) and the use in the educational process of S. KUZNETS KhNUE (№ 20 / 86-38-196 / 1 dated 28.12.2020).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Внукова Наталія Миколаївна

2. Vnukova Natalia Mykolaivna

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полінкевич Оксана Миколаївна

2. Polinkevych Oksana M.

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тринчук Віктор Вікторович

2. Trynchuk Viktor Viktorovych

Кваліфікація: 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Піддубна Людмила Іванівна

2. Piddubna Ludmyla Ivanivna

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоляк Віктор Анатолійович

2. Smoliak Victor Anatoliyovich

Кваліфікація: 08.07.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сущенко Олена Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сущенко Олена Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.